

JUDr. Petr Čech, Ph.D., LL.M.
Katedra obchodního práva
PF UK

Posudek k diplomové práci Radka Matuška
na téma „Ochrana doménových jmen“

Rozsah práce: 57 tiskových stran
Datum odevzdání práce: 2. dubna 2015

1. Aktuálnost (novost) tématu

Diplomant zvolil vysoce aktuální téma. Diskuse ohledně základních otázek právní kvalifikace a režimu doménových jmen v tuzemsku zdaleka není ukončena. Rekodifikace výrazně změnila právní rámec a kontext, jenž vymezuje prostor pro tuto diskusi. Nemluvě o průběžném vývoji v autonomní úpravě pravidel stanovovaných samotnými organizátory prostředí a infrastruktury doménových jmen. Je vhodné a nezbytné tyto změny analyzovat a odborně zpracovávat.

2. Náročnost tématu (teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování, použité metody)

Téma lze hodnotit jako náročné. K novému civilnímu právu se dosud pojí jen minimum odborných pramenů a množství nejasností. Je tudíž zřejmé, že diplomant se musel v podstatné části materie zorientovat „na vlastní pěst“ a spolehnout se na autentické poznání nového práva. To přitom v oblasti, jíž se věnoval, nenabízí jednoduchá, jednoznačná ani přehledná řešení. Orientace v systému nového práva se tím ztěžuje.

3. Kritéria hodnocení práce

A. Splnění cíle práce

Diplomant si vytkl cíl komplexně a uceleně pojednat o právní úpravě doménových jmen. Mám pochybnost, nakolik tohoto cíle dosáhl. Práce k němu míří, dle mého však mu zůstává mnohé dlužna. Převažuje obsáhlý popis typů domén a škodlivých jednání ve vztahu k nim, dále prostředí, v němž se doménová jména vytvářejí, jeho infrastruktury a fungování. Skutečné právní analýzy je v práci méně a působí ledabyle a povrchně. Diplomant kompiluje jinde publikované názory a nepřidává nic autentického. Prakticky rezignuje na hlubokou právní analýzu či argumentaci. Při popisu klíčových právních institutů a aspektů se spokojí se základními fakty. Prostor pro hlubší zamyšlení nad palčivými a z teoretického hlediska zvláště nosnými civilistickými otázkami ponechává nevyužitý. Co hůře, z některých jeho závěrů si nejsem jist, že těmto základním otázkám dobře porozuměl (viz níže). Výsledkem je spíše populárně naučná brožurka o organizaci prostředí doménových jmen než odborná práce z oboru občanského či obchodního práva.

B. Samostatnost při zpracování tématu

Autenticita předložené práce je evidentní. Nepochybuji o tom, že dílo je výsledkem diplomantovy samostatné práce.

C. Logická stavba práce

Systematika práce je přehledná. Z právního hlediska si ovšem nejsem jist přínosem obecných kapitol popisujících typy domén a realitu infrastruktury jejich přidělování. Pro neznalého čtenáře by mohly představovat vítaný úvod k navazujícím odborným pasážím právního rázu. To by však odborná úroveň těchto odborných částí musela být jiná, ne znovu jen obdobně povrchní a popisná. V odborných kapitolách mám za zbytečné obecné úvody k jednotlivým analyzovaným oblastem, jako je známkoprávní ochrana či nekalá soutěž. Práce se má obracet k informovanému čtenáři, jemuž nemusí vysvětlovat podstatu a základní znaky nekalé soutěže atd. Má se soustředit na specifické otázky, které se týkají nekalé soutěže při registraci či užívání doménových jmen, ty potom rozebírat o to hlouběji a zevrubněji.

D. Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací

Okruh použitých pramenů víceméně odpovídá zaměření práce. Příznivě hodnotím využití řady zahraničních textů, zvláště anglicky psaných. Postrádám naopak díla z oblasti obecné civilistiky, která by se věnovala stěžejním otázkám, bez jejichž analýzy se diplomant neobejde (například co je v novém právu věci, a tedy i předmětem vlastnictví). Poznámkový aparát je obsáhlý. Často však odkazuje jen na ustanovení právních předpisů či jiných pravidel. U citací textu zákona není standardní v poznámce pod čarou uvádět, z jakého zdroje jej diplomant čerpal.

E. Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)

Hloubka diplomantovy odborné analýzy není dobrá. Práce ulpívá na povrchu a omezuje se na konstatování hlavních tezí. Některé závěry dokonce nejsou z obdobného hlediska obhajitelné. Za stěžejní, neboť klíčovou pro posouzení režimu právní ochrany, pokládám otázku právní kvalifikace doménového jména. V ní diplomant, dle mého mínění, selhává. Představuje sice hlavní linie odborného sporu o ni, zaujímá k nim však stanovisko, jež prakticky neargumentuje. Postrádám hlubší úvahy na téma, co je věci v novém právu a do jaké míry tyto znaky naplňuje právě doménové jméno. Diplomant ani nerozlišuje mezi doménovým jménem samotným a právem k němu. Třeba by jeho závěry byly jiné, kdyby tento rozdíl postřehl. Poukaz na smluvní základ tohoto práva, z něhož diplomant dovozuje pouze jeho relativní majetkovou povahu, svědčí o nepochopení. Cožpak základem řady věcí, dokonce nemovitých (například věcných práv k nemovitostem – reálných břemen, služebností, ale třeba i zástavního práva) není smlouva a relativní závazkový vztah? Cožpak i obyčejná pohledávka na zaplacení kupní ceny zboží není výsledkem relativního vztahu? Diplomant sám uvádí, že doménové jméno (spíše asi míní právo k němu) je „v tomto smyslu chápáno jako pohledávka, kterou můžeme postoupit nebo zastavit“. Jaký je ale právní režim pohledávky v novém civilním právu? Naprosto nepřiléhavá je potom argumentace rozsudkem „německého Nejvyššího spolkového soudu“ na str. 24 (jeho označení je mimochodem nesprávné). Diplomant by k němu mohl přihlédnout, jen kdyby před tím srovnal, jak BGB vymezuje pojem věci a zda při tom vychází z téhož pojetí jako náš nový zákoník. Ví to? Obávám se, že nikoliv, jinak by takto argumentovat nemohl. Podobně odkaz na finskou či anglickou judikaturu. Mnohem záslušnější by bylo, kdyby diplomant zjistil, jak se k problému staví rakouská judikatura, když naše nové pojetí věci se vrátilo ke koncepci ABGB, jenž v Rakousku nikdy nepřestal platit.

V pasážích k vazbám známkoprávní ochrany a nekalé soutěže postrádám reflexi obecné a poměrně četné judikatury Nejvyššího soudu k silnějším (materiálním) nekalosoutěžním nárokům i proti formální ochraně známkoprávní. Hlubší rozbor by, myslím, zasluhovala též obecná otázka vymezení znaku „jednání v hospodářské soutěži“. Je rovněž bohatě projudikovaná (třebaže nikoliv ve vztahu k doménovým jménům), diplomant však závěry této judikatury do práce nepromítl. Obávám se, že problém je složitější, než prezentuje a než uzavřel Městský soud v Praze, z jehož rozhodnutí diplomant cituje na str. 30.

Žádnou pozornost diplomant nevěnuje analýze nové úpravy vzniku smlouvy ve srovnání s dřívějšími pravidly v obchodním zákoníku, ač na otázku upozorňuje na str. 57. Jen uzavírá, že za účinnosti nového práva je problém, na nějž poukázal Nejvyšší soud v rozhodnutí ke sp. zn. 23 Cdo 3895/2011, vyřešen. Rozbor a argumentace tohoto závěru by, myslím, byly pro účely práce taktéž přínosné.

F. Úprava práce (text, grafy, tabulky)

Formální úroveň práce je odpovídající, dílo je co do své formy i grafiky na slušné úrovni.

G. Jazyková a stylistická úroveň

Jazyková ani stylistická úroveň práce naproti tomu dobrá není. Chyby a překlepy, a to nejen v psaní interpunkce, jsou na můj vkus příliš četné a místy hrubé. Některé věty působí až nesmyslně. Viz např. na str. 19: „Nícméně tato pravidla by byla omezena pouze na spory z doménových jmen, registrována ve zlé víře, které porušují práva z ochranných známek.“ Nepřesnosti v tu a tam použitých termínech také nesvědčí o precizním právním vyjadřování. Na str. 22 např. diplomant tvrdí, že odkazované rozhodnutí bylo vydáno ještě v době „platnosti“ starého občanského zákoníku. Přitom cituje rozhodnutí z 19. 4. 2012. Kdy začal „platit“ nový kodex? Na str. 36 lze číst, že doménová jména „neslouží pouze k obchodování, ale jsou využívána řadou společností k prezentaci své firmy“. Atd.

4. Případná další vyjádření k práci

Nikoliv.

5. Přípomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Uvítám, jestliže se diplomant vyjádří k mým výtkám popsaným výše a svá tvrzení doplní nebo uvede na pravou míru.

6. Doporučení / nedoporučení práce k obhajobě a navržený klasifikační stupeň

Vzhledem k popsaným výhradám práci celkově hodnotím s rozpaky, nicméně jako způsobilou obhajoby i obhajitelnou. Konkrétní hodnocení ponechávám závislým na průběhu a výsledcích této obhajoby.

V Praze dne 1. září 2015

JUDr. Petr Čech, Ph.D., LL.M.